

Aardgastransportleiding Angerlo-Beuningen

**Aanvullend advies voor richtlijnen voor het
milieueffectrapport**

1 oktober 2007 / rapportnummer 1897-39

commissie voor de milieueffectrapportage

Bureau Energie Projecten
Postbus 93144
2509 AC DEN HAAG

uw kenmerk
DDUU076852/214/HDB/KBO

uw brief
22 augustus 2007

ons kenmerk
1897-40/Dr/aa

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het MER
Aardgastransportleiding Angerlo-
Beuningen

doorkiesnummer
(030) 234 76 66

Utrecht,
1 oktober 2007

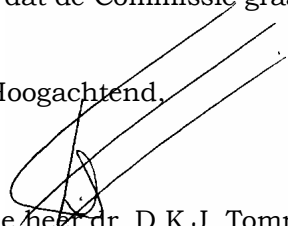
Geachte heer,

Met bovengenoemde brief stelde u (als coördinerend bevoegd gezag) de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een aanvullend advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Aardgastransportleiding Angerlo-Beuningen.

Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

de heer dr. D.K.J. Tommel
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Aardgastransportleiding Angerlo-Beuningen

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Aanvullend advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Aardgastransportleiding Angerlo-Beuningen

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over Aardgastransportleiding Angerlo-Beuningen,

uitgebracht aan Bureau Energie Projecten, coördinerend namens de gemeenten Zevenaar, Duijven, Westervoort, Lingewaard, Overbetuwe, Beuningen, Wijchen, Rijnwaarden, Montferland en Nijmegen, de provincie Gelderland en Rijkswaterstaat directie Oost-Nederland, door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

Aardgastransportleiding Angerlo-Beuningen,

de secretaris

dr. G.P.J. Draaijers

de voorzitter

dr. D.K.J. Tommel

Utrecht, 1 oktober 2007

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. HOOFDPUNTEN VAN HET MER	2
3. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING.....	2
3.1 Achtergrond en doelstelling	2
3.2 Beleidskader	2
3.3 Te nemen besluiten en procedures	3
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	4
4.1 Keuze voorkeurstracé en alternatieven	4
4.2 Meest milieuvriendelijk alternatief.....	4
5. HUIDIGE SITUATIE EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU.....	5
5.1 Geohydrologie, bodem en water	5
5.2 Natuur	6
5.3 Landschap, cultuurhistorie en archeologie	6
5.4 Veiligheid.....	7
6. OVERIGE HOOFDSTUKKEN VAN HET MER.....	7

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 22 augustus 2007 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in "Nijmeegs Stadsblad" d.d. 4 juli 2007
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

N.V. Nederlandse Gasunie heeft het voornemen om tussen Angerlo en Beuningen twee aardgastransportleidingen aan te leggen. Het betreft twee aansluitleidingen van circa 35 km met een doorsnede van 48 inch (120 cm.) en een maximale gasdruk van 79,9 bar¹. De bestemmingsplannen van de gemeenten op het gekozen tracé voor deze aardgasleidingen dienen hiervoor herzien te worden. Ook zijn er vergunningen nodig in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr) en de Grondwaterwet (Gww). Ter onderbouwing van de bestemmingsplanherzieningen en de aanvragen van bovengenoemde vergunningen wordt een milieueffectrapport opgesteld.

Voor de herziening van de bestemmingsplannen is ook de plan-m.e.r.-procedure van toepassing omdat:

- het voorgenomen tracé Natura2000-gebieden (Gelderse Poort, Uiterwaarden Waal) doorkruist;
- de bestemmingsplannen het kader kunnen vormen voor project-m.e.r.-(beoordelings)plichtige besluiten op grond van de Wbr en Gww.

Met het doorlopen van de besluit-m.e.r.-procedure wordt tevens invulling gegeven aan de procedurele eisen van een plan-m.e.r.-procedure. Ook inhoudelijk zullen aan de vereisten van beide procedures worden voldaan.

Voor de Wbr-vergunningen is Rijkswaterstaat het bevoegde gezag, voor de Gww-vergunningen de provincie Gelderland. De gemeenten Zevenaar, Duiven, Westervoort, Lingewaard, Overbetuwe, Beuningen, Wijchen, Rijnwaarden, Montferland en Nijmegen zijn bevoegd gezag waar het gaat om de herziening van een bestemmingsplannen. Bureau Energie Projecten², ondergebracht bij SenterNovem³, coördineert de bevoegde instanties.

De Commissie heeft op 23 mei 2007 reeds een richtlijnenadvies uitgebracht. De gemeente Nijmegen had echter niet deelgenomen aan de richtlijnenfase en heeft daarom de startnotitie van de Gasunie inclusief een oplegnotitie ter inzage gelegd van 5 juli tot en met 15 augustus 2007. Bij brief van 22 augustus 2007 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om een aanvullend advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER)⁴. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in het Nijmeegs Stadsblad d.d. 4 juli 2007⁵.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. – verder aangeduid als ‘de Commissie’⁶. Het bedoelt aan te geven welke informatie het MER moet bieden om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat dit advies **niet** zelfstandig leesbaar is, maar in combinatie met de startnotitie moet worden gelezen.

¹ Per brief van 20 april 2007 heeft de Gasunie aangegeven dat het compressorstation bij Beuningen vervalt en vervangen wordt door uitbreiding van de afsluiterlocatie bij Hernen tot een reduceerstation. Deze afsluiterlocatie is onderdeel van de m.e.r.-procedure voor de gasleiding Beuningen-Odilliapeel.

² Een samenwerkingsverband tussen de ministeries van EZ, VROM en LNV.

³ Een agentschap van het ministerie van EZ.

⁴ Zie bijlage 1.

⁵ Zie bijlage 2.

⁶ Zie voor de samenstelling bijlage 3.

Via SenterNovem, Bureau Energieprojecten heeft de Commissie kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁷. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET MER

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- Een onderbouwing van de keuze van het voorkeustracé, met specifiek aandacht voor milieugerelateerde argumenten.
- Een adequate gebiedsbeschrijving en (ecologische) effectbeschrijving voor de passages door/nabij Natura 2000-gebieden en andere beschermde gebieden, waaronder EHS-gebieden en aardkundige waardevolle doorkruisingen.
- Een beschrijving van de effecten van de verschillende alternatieven op de veiligheid van mensen (plaatsgebonden risico en groepsrisico). De risicoschattingen dienen gemaakt te worden zoals wettelijk is voorgeschreven.
- Een heldere samenvatting die zelfstandig leesbaar is en een goede afspiegeling is van de inhoud van het MER.

3. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

3.1 Achtergrond en doelstelling

Achtergronden en doelstelling zijn in de startnotitie beschreven en kunnen in het MER worden overgenomen.

3.2 Beleidskader

Natuurwetgeving

Beschrijf in het MER hoe de provincie Gelderland de beschermingsregimes voor de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur en andere gebieden met natuurwaarden toepassen en welke consequenties dit heeft voor de realisatie van de aardgasleidingen. Beschrijf eveneens hoe de provincie in geval van effecten op deze gebieden omgaan met compensatie en saldering en welke consequenties dit heeft voor de realisatie van de aardgasleidingen.

De Gelderse Poort en de uiterwaarden van de Waal zijn aangewezen als Natura 2000-gebieden en zijn daarmee beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Beschrijf hoe met deze verschillende bescher-

⁷ Zie bijlage 4.

mingsregimes wordt omgegaan en welke consequenties dit heeft voor de realisatie van de aardgasleidingen.

Wetgeving externe veiligheid

De Commissie wijst erop dat de huidige regelgeving voor externe veiligheid bij hogedruk aardgasleidingen⁸ momenteel wordt herzien⁹. Omdat bij de besluitvorming moet worden uitgegaan van de dan geldende regelgeving adviseert de Commissie het initiatief te toetsen aan zowel de huidige als toekomstige regelgeving op het gebied van externe veiligheid¹⁰.

Regionaal Plan Stadregio Arnhem-Nijmegen 2005-2020

Het regionaal ruimtelijk beleid is vastgelegd in het Regionaal Plan Stadsregio Arnhem-Nijmegen 2005-2020. Dit Plan dient als beleidskader voor gemeentelijke bestemmingsplannen. De Commissie adviseert aan te geven welke consequenties dit plan heeft voor de realisatie van de aardgasleidingen.

Beleidslijn grote rivieren

De beleidslijn grote rivieren beschrijft het afwegingskader voor de toelaatbaarheid van activiteiten in het rivierbed. Zij vormt het toetsingskader voor de verlening voor vergunningen op grond van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken in het rivierbed. De Commissie adviseert aan te geven welke consequenties deze beleidslijn heeft voor de realisatie van de aardgasleidingen.

3.3 Te nemen besluiten en procedures

De startnotitie gaat in op de te nemen besluiten en de te volgen (m.e.r.- en PWC¹¹-)procedures. De Commissie vraagt speciale aandacht voor de Habitattoets conform de Natuurbeschermingswet 1998¹². De Habitattoets kan maximaal uit drie fasen bestaan:

- de Oriëntatiefase (voorheen vaak voortoets genoemd), waarbij wordt bepaald of er sprake kan zijn van nadelige (cumulatieve) gevolgen¹³ voor Natura 2000-gebieden. Indien significante gevolgen al kunnen worden uitgesloten dient de Verslechterings- en Verstoringstoets te worden uitgevoerd;
- de Passende beoordeling in geval van kans op significante negatieve effecten. Indien met zekerheid kan worden gesteld dat er geen significante gevolgen zullen optreden zal de Verslechterings- en Verstoringstoets moeten worden uitgevoerd;
- de ADC-fase, in geval in de Passende beoordeling significante effecten niet met zekerheid kunnen worden uitgesloten. Hierbij moeten maximaal drie vragen beantwoord worden:
 - Zijn er **A**lternatieven die geen of minder schade toebrengen aan het Natura 2000-gebied?
 - Zijn er **D**wingende redenen van groot maatschappelijk belang?

⁸ Circulaire Zonering langs hogedruk aardgastransportleidingen, 1984.

⁹ Hier wordt ook op gewezen door de Gemeente Westervoort en de Gemeente Duiven (inspraakreacties nr. 7 en 17, bijlage 4).

¹⁰ De Minister van VROM heeft aangegeven in de tweede helft van 2007 een voorstel te doen voor een AMvB 'Buisleidingen'. De Commissie adviseert hier zo goed mogelijk op te anticiperen.

¹¹ Planologische werkcommissie.

¹² Natuurbeschermingswet 1998, artikel 19d tot en met 19k. Zie ook Algemene handreiking Natuurbeschermingswet 1998 (LNV 2005).

¹³ Bijvoorbeeld cumulatieve gevolgen van de A15 en de zuidelijke variant. Zie in dit verband ook de inspraakreactie van de Gelderse Milieufederatie (inspraakreactie nr. 8, bijlage 4).

- Indien er geen alternatieven zijn, maar wel dwingende redenen van groot openbaar belang; is **Compensatie** mogelijk?

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Keuze voorkeurstracé en alternatieven

Geef in het MER een onderbouwing van de tracékeuze. Geef daarbij inzicht in de karakteristieken van mogelijke tracés, onder meer in de lengtes van doorsnijdingen van (ecologisch, aardkundig en landschappelijk) kwetsbaar gebied, de voor veiligheid relevante toetsingsafstanden en de (technische en procedurele) moeilijkheidsgraad van de realisatie van de routes. Onderbouw vervolgens op grond van welke overwegingen de keuze voor het voorkeurstracé is gemaakt.

Beschrijf de relatie met en de randvoorwaarden gevormd door de plannen voor de Huissense Waarden, Angerensche en Doorenborgsche buitenpolder (het gaat hier om kleiwinning, ontgronding en natuurontwikkeling).

Geef de gevolgen aan van het niet realiseren van het compressorstation bij Beuningen voor de tracékeuze van zowel deeltraject Angerlo-Beuningen als Beuningen-Odilliapeel.

In de inspraakreactie van de Stadregio Arnhem-Nijmegen is aangegeven dat de gekozen noordelijke variant bij Duiven bij het bedrijventerrein Centerport Noord een nieuw tracé vormt, terwijl de zuidelijke variant een strakke bundeling met het bestaande tracé en de aan te leggen doortrekking van de A15 mogelijk maakt¹⁴. Om zicht te krijgen op de variant die het minste hinder oplevert, adviseert de Commissie in het MER beide varianten uit te werken. Betrek daarbij ook een mogelijke doorsteek van het zuidelijk naar het noordelijk tracé om de nieuwe stadwijk Waalsprong te ontzien¹⁵. De Commissie adviseert contact op te nemen met Rijkswaterstaat om te bezien hoe in de corridor Duiven-Zevenaar bundeling gerealiseerd kan worden.

4.2 Meest milieuvriendelijk alternatief

De Commissie adviseert bij de ontwikkeling van het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) vooral aandacht te besteden aan minimalisering van effecten door de fasering en wijze van aanleg, en mogelijkerwijs door andere, realistische ruimtelijke varianten te ontwikkelen c.q. in beschouwing te nemen. Aandachtspunten zijn:

- de ruimtelijk gezien meest milieuvriendelijke tracévariant, bijvoorbeeld ten aanzien van plangebied Danenberg¹⁶;

¹⁴ Zie inspraakreactie van de Stadsregio Arnhem-Nijmegen (inspraakreactie nr. 1, bijlage 4).

¹⁵ Zie in dit verband ook de inspraakreacties van de Gemeenten Westervoort en Nijmegen (inspraakreacties nr. 7 en 20, bijlage 4).

¹⁶ Zie in dit verband ook de inspraakreacties van Anonymus, K, van der Meulen en de Gemeente Duiven (inspraakreacties nr. 5, 14 en 17, bijlage 4).

- minimalisering van nadelige ecologische effecten tijdens de aanleg, bijvoorbeeld door seizoensplanning of door keuzes in de wijze van aanleg (minimalisering van verstoring door geluid, licht en beweging in met name Natura2000-gebieden en EHS);
- cultuurhistorische, archeologische en landschappelijke inpassing en de passage van waardevolle landschappelijke elementen;
- woon- en leefomgevingskwaliteit: minimale overlast voor omwonenden tijdens de aanleg en minimale veiligheidsrisico's tijdens zowel de aanleg- als de gebruiksfase;
- minimalisering van gebruiksbeperkingen voor andere in het studiegebied voorkomende functies;
- minimalisering van de breedte van de werkstrook, met name in kwetsbare gebieden.

5. HUIDIGE SITUATIE EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

De startnotitie biedt een goede richtlijn voor de in het MER per deeltraject te beschrijven huidige situatie, autonome ontwikkelingen¹⁷ en milieugevolgen van het voornemen en de alternatieven. Presenteer in het MER per deeltraject een factsheet.

In de volgende paragrafen worden in aanvulling op de startnotitie enkele accenten gelegd voor de in het MER te beschrijven milieuaspecten.

5.1 Geohydrologie, bodem en water

Het studiegebied is gevarieerd in hoogteligging en wordt gekenmerkt door een afwisseling van geologische afzettingen. Beschrijf de (tijdelijke) gevolgen van de aanleg van de gastransportleidingen op de bodemopbouw.

In het MER dient het geohydrologisch systeem in kaart te worden gebracht. De geohydrologische beschrijving dient zich te richten op het grondwatersysteem, met aandacht voor grondwaterstromen en stromingspatronen (kwel en inzijging). Waar relevant dient een relatie te worden gelegd met de diepere geologische lagen. Speciale aandacht is nodig voor de gebieden met 'natte natuur'.

Geef inzicht in de effecten van graven en bronbemaling op het geohydrologisch systeem (onder andere op inzijging en, indien van toepassing, waterwinning). Dit kan geïllustreerd worden aan de hand van contourkaarten van de (freatische) grondwaterstandverandering. Ga ook in op de mogelijke aantasting (verdroging) van waardevolle geologische lagen of bodemtypen. Be-

¹⁷ Uit de inspraakreacties blijkt dat de autonome ontwikkeling zoals weergegeven in de startnotitie niet geheel actueel/juist is. Zie in dit verband de inspraakreacties van de Gemeente Westervoort (waterbergingsopgave in de Duivense Broek; bouwlocatie tussen Westervoort en Duiven), Gelderse Milieufederatie (ontwikkeling landschapspark Danenberg;), de Provincie Gelderland (achterhaalde reservering MTC-terrein bij Valburg; ontwikkeling regionaal opstappunt (ROP)), de Gemeente Duiven (o.a. aanleg Deltalijn; geen zoekgebied voor functie wonen tussen Duiven en Zevenaar), de Gemeente Overbetuwe (o.a. bedrijventerrein Merm; natuurontwikkeling rond Landgoed Loenen bij Slijk-Ewijk), de gemeente Nijmegen en de Grondexploitatie Maatschappij Waalsprong (o.a. woningbouwlocatie Waalsprong) (inspraakreacties 7, 8, 12, 17, 18, 20 en 21, bijlage 4).

steed eveneens aandacht aan de eventuele effecten van het testen van de leidingen.

In de nabijheid van de kruisingen van het tracé met het rivierbed en in de Loowaard en Huissensche waarden-zuid zijn (potentiële) puntverontreinigingen aanwezig¹⁸. Presenteer in het MER het mogelijke effect van graaf- en bemalingswerkzaamheden ter plaatse van het tracé op de verspreiding van deze verontreiniging.

5.2 Natuur

Huidige situatie

Neem in het MER kaarten op waarop de ligging van Natura 2000-gebieden, beschermde natuurmonumenten, EHS-gebieden en andere gebieden met een beschermde status duidelijk staat aangegeven.

Geef ook (op kaart) een duidelijk beeld van voorkomen en verspreiding van de kwalificerende habitats en soorten in de Natura 2000-gebieden en van doeltypen en doelsoorten in de EHS-gebieden. Bied inzicht in de ecologische relaties in deze gebieden (functie als leefgebied, ecohydrologische relaties) en de mate van kwetsbaarheid van deze relaties. Indien geen actuele gegevens beschikbaar zijn wordt geadviseerd een aanvullend onderzoek uit te voeren in deze gebieden.

Effecten

Het MER dient inzicht te bieden in de ecologische effecten van de verschillende alternatieven. Ga daarbij in op de tijdelijke effecten in de aanlegfase (zoals effecten van verstoring door geluid, verlichting en vervoersbewegingen) en op de langere termijneffecten van vergraving (zoals verstoring van de profielopbouw). Ga eveneens in op de effecten van bronbemaling. Beoordeel de regeneratiemogelijkheden van (karakteristieke) habitats in termen van kwetsbaarheid, (on)vervangbaarheid en hersteltijd. Motiveer de noodzaak voor het al dan niet uitvoeren van een Passende Beoordeling of Verslechterings- en Verstoringstoets.

Ten behoeve van een mogelijke ontheffingsaanvraag ingevolge de Flora- en faunawet zullen de nadelige effecten op beschermde soorten in kaart moeten worden gebracht. Geef in het MER aan of op grond van de beschikbare informatie te verwachten is dat er een ontheffing aangevraagd moet worden en of het aannemelijk is dat deze verleend kan worden.

Geef aan welke ruimte de planning voor de aanleg en ingebruikname van de gastransportleidingen laat om milieueffecten (met name effecten op de natuur) zoveel mogelijk te vermijden¹⁹.

5.3 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Gezien het karakter van het studiegebied dient specifiek aandacht uit te gaan naar landschap (inclusief aardkundige/geomorfologische waarden), cultuur-

¹⁸ Zie in dit verband de inspraakreactie van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (inspraakreactie nr. 11, bijlage 4).

¹⁹ Daarbij kan gebruik gemaakt worden van de natuurkalender van het ministerie van LNV.

historie en archeologie. Beschrijf in het MER de betekenis en de relatieve zeldzaamheid van de landschappelijk, cultuurhistorisch en archeologisch waardevolle elementen in (de directe omgeving van) het plangebied. De beoordeling van het tracé(s) dient hierop te zijn toegespitst. Denk bijvoorbeeld aan aantasting van gaafheid en samenhang.

Geef aan hoe bij planontwikkeling en uitvoering rekening zal worden gehouden met aanwezige waarden.

5.4 Veiligheid

In de startnotitie staat al aangegeven dat een veiligheidsanalyse van de voorgenomen activiteit wordt uitgevoerd (plaatsgebonden risico en groepsrisico). Besteed in het MER enerzijds aandacht aan het risico van de gastransportleiding voor de omgeving en anderzijds aan het risico van activiteiten in de omgeving voor de gastransportleidingen²⁰.

Daar waar afgeweken wordt van de toetsingsafstand dient aangegeven te worden waarom de toetsingsafstand niet gerealiseerd kan worden. Hierbij dienen de planologische, technische en economische belangen beschouwd te worden.

Geef aan of de uitvoering van dit initiatief kan leiden tot tijdelijke of permanente gebruiksbeporingen voor activiteiten in de omgeving van de gastransportleidingen.

Op basis van de toetsingsafstand en bebouwingsafstand zal in het MER duidelijk worden gemaakt welke eventuele veiligheidsknelpunten er zijn. Geef aan hoe deze knelpunten zullen worden opgelost. Geef daarbij inzicht in het ruimtebeslag van de nieuwe leiding (zonering) en de maatregelen die worden getroffen om het ruimtebeslag te minimaliseren, waarbij de veiligheid van omwonenden gewaarborgd blijft. De Commissie adviseert over bovenstaande in contact te treden met de lokale en regionale hulpverleningsdiensten.

6. OVERIGE HOOFDSTUKKEN VAN HET MER

Voor de onderdelen “vergelijking van alternatieven”, “leemten in milieu-informatie”, “evaluatieprogramma” en “samenvatting van het MER” kunnen de wettelijke vereisten als richtlijn voor het MER gebruikt worden. In aanvulling hierop is het ten aanzien van de vorm en presentatie van belang:

- De vergelijking van varianten zo duidelijk mogelijk te presenteren met behulp van tabellen, figuren en kaartmateriaal;

²⁰ Zie in dit verband ook de inspraakreacties van het Ministerie VROM en de Gemeente Duiven, de Gemeente Overbetuwe en Hulpverlening Gelderland Midden (inspraakreacties nr. 10, 17, 18 en 20, bijlage 4). Speciale aandacht verdienen de kruisingen met scheepvaartroutes (Waal), wegen (waaronder de A15 en A325), spoorlijnen (Betuweroute, Betuwelijn, en Arnhem-Nijmegen) en hoogspanningsleidingen.

- De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

BIJLAGEN

bij het aanvullend advies voor richtlijnen voor het
milieueffectrapport Aardgastransportleiding Angerlo-Beuningen

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 22 augustus 2007 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om een aanvullend richtlijnenadvies uit te brengen

	Commissie voor de m.e.r. milieu-energieportage
ingekomen :	24 AUG. 2007
nummer	
dossier	1899-33
kopie naar :	Dr G Draaijers aa

SenterNovem

Commissie voor de m.e.r.
T.a.v. de heer dr G. Draaijers
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

Datum
Den Haag, 22 augustus 2007

Uw referentie

Onze referentie
DDUU0786852/214/hdb/kbo

Directe telefoon
070-379 73 98

E-mail
h.de.brabander@senternovem.nl

Onderwerp

Adviesaanvraag richtlijnen van gemeente Nijmegen voor de aardgastransportleiding Angerlo – Beuningen van Gasunie

Geachte heer Draaijers,

Gasunie is voornemens om tussen Angerlo en Beuningen twee aardgastransportleidingen aan te leggen. Het betreft twee aansluitleidingen van circa 35 km met een doorsnede van 48 inch (120 cm) en een maximale gasdruk van 79,9 bar. De bestemmingsplannen van de gemeenten op het gekozen tracé voor deze aardgasleidingen dienen hiervoor herzien te worden. Tevens zijn er vergunningen nodig in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr) en de Grondwaterwet (Gww). Voor deze besluitvorming wordt milieu-effectrapportage doorlopen.

De Commissie voor de m.e.r. heeft op 23 mei 2007 voor deze besluitvorming reeds een richtlijnenadvies uitgebracht aan de gemeenten Zevenaar, Duiven, Westervoort, Lingewaard, Overbetuwe, Beuningen, Wijchen, Rijnwaarden en Montferland, de provincie Gelderland en Rijkswaterstaat directie Oost-Nederland. In dit advies adviseerde de Commissie om op het tracédeel Angerlo-Bemmel naast de door Gasunie voorgestelde noordelijke variant ook een zuidelijke variant uit te werken. Bovengenoemde gemeenten, provincie en Rijkswaterstaat zijn voornemens uw advies over te nemen.

Deze zuidelijker gelegen variant voert ook over grondgebied van de gemeente Nijmegen. De gemeente Nijmegen had echter niet deelgenomen aan de richtlijnenfase, maar zal in verband met de zuidelijke variant richtlijnen voor het MER gaan vaststellen. De gemeente Nijmegen heeft daarom de startnotitie van Gasunie inclusief een oplegnotitie ter inzage gelegd van 5 juli tot en met 15 augustus 2007. Startnotitie en oplegnotitie treft u bijgaand aan, evenals de daarop binnengekomen twee inspraakreacties.

De gemeente Nijmegen verzoekt u bij deze een advies voor richtlijnen uit te brengen. Gezien het eerder uitgebrachte advies voor dit project kan ik mij voorstellen dat de Commissie voor de m.e.r. niet een geheel nieuw advies uitgeeft, maar aangeeft in hoeverre het advies aan

Bureau Energieprojecten

- Coördineert de vergunningverlening van grote energieprojecten met als doel de doorlooptijd van deze vergunningtrajecten aanzienlijk te bekorten.
- Meer informatie: www.bureau-energieprojecten.nl

Bureau Energieprojecten

SenterNovem
Postbus 93144
2509 AC Den Haag
T +31 (0)70 379 73 98
F +31 (0)70 379 74 23

Nijmegen afwijkt van het reeds aan de overige betrokken overheden afgegeven advies van 23 mei 2007.

Op grond van art. 14.4a Wm passen de betrokken overheden bij de voorbereiding van het MER de paragrafen 7.5 en 7.6 Wm toe en maken daarbij gebruik van ondersteuning door Bureau Energieprojecten.

Uw advies kunt u sturen aan:

SenterNovem, Bureau Energieprojecten
T.a.v. de heer mr. ir. C.J.H. van den Bosch
Postbus 93144
2509 AC DEN HAAG

Bureau Energieprojecten zal zorgdragen voor doorzending van uw advies aan de gemeente Nijmegen.

Voor vragen kunt u contact opnemen met Bureau Energieprojecten, de heer Van den Bosch, telefoon (070) 379 74 11.

Ik bied u mijn excuses aan voor het feit dat deze adviesaanvraag pas na de terinzagetermijn aan u verzonden is.

Met vriendelijke groet,

ir. H.G. de Brabander
manager Bureau Energieprojecten

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in het Nijmeegs stadsblad d.d. 4 juli 2007

KENNISGEVING Inspraak Startnotitie Aardgastransportleidingen Angerlo - Beuningen

Met ingang van donderdag 5 juli 2007 tot en met woensdag 15 augustus 2007 ligt de Startnotitie Aardgastransportleidingen Angerlo - Beuningen ter inzage. De startnotitie doorloopt een gecoördineerde inspraakprocedure op grond van de Wet milieubeheer, de Wet op de Ruimtelijke Ordening en, Wet beheer rijkswaterstaatswerken en de Grondwaterwet.

Achtergrond
Gasunie is van plan om tussen Angerlo en Beuningen (nabij Wijchen) twee aardgastransportleidingen aan te leggen. Het betreft twee aanduidingen van circa 35 km met een doorsnede van 48 inch (120 cm) en een maximale gasdruk van 29,9 bar. De bestemmingsplannen van de gemeenten op het gekozen tracé voor deze aardgasleidingen dienen hiervoor herzien te worden. Tevens zijn er vergunningen nodig in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr) en de Grondwaterwet (Gww).

De startnotitie
Ter onderbouwing van de bestemmingsplanherzieningen en de vergunning-aanvragen zal Gasunie een milieueffectrapport (MER) opstellen. Door het opstellen van een MER is het mogelijk het milieubelang een volwaardige rol te laten spelen in de besluitvorming. Als voorbereiding op het MER heeft Gasunie een startnotitie uitgebracht. Hierin worden de achtergronden van het project behandeld, geeft Gasunie aan wat het beoogde tracé van de gastransportleidingen is en de mogelijke varianten daarin. Ook geeft Gasunie aan welke milieuspecten in het MER onderzocht zullen worden. Uit het MER zal duidelijk worden in hoeverre het leidings tracé voert door de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Indien nodig zal het MER voor de gevolgen voor de Natura 2000-gebieden Gelderse Poort, Nederrijn/Pannerdensch Kanaal en Waal een passende beoordeling bevatten. Gasunie heeft met het aanbieden van de startnotitie aan de bevoegde gezagen kenbaar gemaakt een MER op te gaan stellen. Op grond van artikel 7.12 Wm leggen de bevoegde deze startnotitie ter inzage.

Voor de Wbr-vergunningen is Rijkswaterstaat bevoegd gezag, en voor de Gww-vergunning is dat de provincie Gelderland. De bevoegde gezagen voor de bestemmingsplanherzieningen zijn de gemeenten Zevenaar, Duiven, Westervoort, Lingewaard, Overbetuwe, Beuningen, Wijchen, Rijnwaarden en Montferland. Bij al deze overheden heeft de startnotitie van 22 maart 2007 tot en met woensdag 2 mei 2007 legelooftijd ter inzage gelegen. Mede op basis van de binnengekomen inspraakreacties heeft de Commissie m.e.r. de betrokken overheden geadviseerd om voor het tracédeel Angerlo-Bemmel de MER-studie niet alleen te (laten) richten op de door Gasunie voorgestelde noordelijke variant, maar ook op een zuidelijker gelegen variant, die bundelend met de door te trekken A15 mogelijk maakt. De betrokken gemeenten zijn voorts het advies van de Commissie voor de m.e.r. over te nemen. Dit zuidelijker gelegen alternatief voert voor een deel door de gemeente Nijmegen. Daarom legt nu ook de gemeente Nijmegen de startnotitie m.e.r. ter inzage.

De Startnotitie Aardgastransportleidingen Angerlo - Beuningen kunt u met ingang van donderdag 5 juli 2007 tot en met woensdag 15 augustus 2007 tijdens reguliere openingstijden inzien bij het gemeentelijk informatiecentrum Open Huis in de Stadswinkel aan de Marienburg 75.

De startnotitie is ook op het internet beschikbaar: www.bureau-energieprojecten.nl.

Hoe kunt u uw zienswijze kenbaar maken?
Op grond van art. 7:14 WvE milieubeheer kan een ieder zienswijzen ten aanzien van de startnotitie kenbaar maken. Tot en met 15 augustus 2007 kunt u aangeven wat volgens u in het MER onderzocht moet worden om de benodigde besluiten te kunnen nemen.

De schriftelijke zienswijze kunt u sturen aan:
SentierNovem, Bureau Energieprojecten
T.a.v. de heer m.e.r. C.J.H. van den Bosch
Postbus 93144
2509 AC DEN HAAG

Wij verzoeken u daarbij duidelijk te vermelden dat u inspreekt op de Startnotitie Aardgastransportleidingen Angerlo-Beuningen. Indien u mondeling wenst in te spreken, kunt u dit doen door te bellen met Bureau Energieprojecten, telefoon (070) 379 89 79. U kunt in uw zienswijze verzoeken dat uw persoonlijke gegevens niet openbaar gemaakt worden.

Wat gebeurt er met uw reactie?
Bureau Energieprojecten zal zorgdragen voor het doorzenden van uw mondelinge of schriftelijke zienswijze aan de gemeente Nijmegen en de Commissie voor de milieueffectrapportage. De gemeente Nijmegen zal vervolgens richtlijnen voor het MER vaststellen. In deze richtlijnen legt Nijmegen vast welke informatie Gasunie in het MER dient op te nemen. Bij het opstellen van de richtlijnen kan de gemeente Nijmegen gebruik maken van uw reactie. Ook zal de gemeente Nijmegen rekening houden met het advies voor richtlijnen dat de Commissie voor de milieueffectrapportage uitbrengt. Wanneer Gasunie het MER heeft opgesteld, zal er voor u weer een mogelijkheid zijn hierop in te spreken.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: N.V. Nederlandse Gasunie

Bevoegd gezag: Bureau Energie Projecten, coördinerend namens de gemeenten Zevenaar, Duijven, Westervoort, Lingewaard, Overbetuwe, Beuningen, Wijchen, Rijnwaarden, Montferland en Nijmegen, de provincie Gelderland en Rijkswaterstaat directie Oost-Nederland

Besluit: Herziening bestemmingsplannen en aanvraag vergunningen in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken en de Grondwaterwet.

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C08.0

Activiteit: Realisatie aardgasleidingen.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 22 maart 2007

richtlijnenadvies uitgebracht: 23 mei 2007

kennisgeving startnotitie door gemeente Nijmegen: 4 juli 2007

aanvullend richtlijnenadvies uitgebracht: 1 oktober 2007

Bijzonderheden:

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- Een onderbouwing van de keuze van het voorkeurstracé, met specifiek aandacht voor milieugerelateerde argumenten.
- Een adequate gebiedsbeschrijving en (ecologische) effectbeschrijving voor de passages door/nabij Natura 2000-gebieden en andere beschermde gebieden, waaronder EHS-gebieden en aardkundige waardevolle doorkruisingen.
- Een beschrijving van de effecten van de verschillende alternatieven op de veiligheid van mensen (plaatsgebonden risico en groepsrisico). De risicoschattingen dienen gemaakt te worden zoals wettelijk is voorgeschreven.
- Een heldere samenvatting die zelfstandig leesbaar is en een goede afspiegeling is van de inhoud van het MER.

De Commissie heeft op 23 mei 2007 reeds een richtlijnenadvies uitgebracht. De gemeente Nijmegen had echter niet deelgenomen aan de richtlijnenfase en heeft daarom de startnotitie van de Gasunie inclusief een oplegnotitie ter inzage gelegd van 5 juli tot en met 15 augustus 2007. Bij brief van 22 augustus 2007 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om een aanvullend advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER). De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in het Nijmeegs Stadsblad d.d. 4 juli 2007.

Samenstelling van de werkgroep:

dr. ir. A.G. Kooiman
dr. D.K.J. Tommel (voorzitter)
dr. N.P.J. de Vries
prof. ir. J.J. van der Vuurst de Vries

Secretaris van de werkgroep:

dr. G.P.J. Draaijers

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum reactie	van persoon of instantie	plaats
1.	20070417	Stadsregio Arnhem Nijmegen	Nijmegen
2.	20070424	Anoniem	Ochten
3.	20070424	A.J. Mathijssen	Elst
4.	20070427	D. van Schagen	Loo
5.	20070424	vertrouwelijk	--
6.	20070425	Gemeente Wijchen	Wijchen
7.	20070424	Gemeente Westervoort	Westervoort
8.	20070426	Gelderse Milieufederatie	Arnhem
9.	20070426	Ministerie VROM, Maarten van Leest	Den Haag
10.	20070502	Rijkswaterstaat Oost-Nederland	Arnhem
11.	20070423	Provincie Gelderland	Arnhem
12.	20070426	Dekker van de Kamp Landschapsontwikkeling BV	Elst
13.	20070501	K. van der Meulen, mede namens G. Sanders	Westervoort
14.	20070105	Buurtvereniging Leefbaar Reeth	Elst
15.	20070428	T. van der Wind	Elst
16.	20070424	Gemeente Duiven	Duiven
17.	20070426	Gemeente Overbetuwe	Elst
18.	20070502	Waterschap Rivierenland	Tiel
19.	20070507	Hulpverlening Gelderland Midden	Arnhem
20.	20070814	Gemeente Nijmegen	Nijmegen
21.	20070810	Grondexploitatie Maatschappij Waalsprong	Nijmegen

Alle bovengenoemde inspraakreacties zijn ontvangen door het bevoegd gezag dat ze op de navolgende datum(s) aan de Commissie ter beschikking heeft gesteld:

nrs. 1 t/m 3 op 24 april 2007

nrs. 4 t/m 17 op 4 mei 2007

nrs. 18 t/m 19 op 9 mei 2007

nrs. 20 t/m 21 op 16 augustus 2007

Aanvullend advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Aardgastransportleiding Angerlo-Beuningen

N.V. Nederlandse Gasunie heeft het voornemen om tussen Angerlo en Beuningen twee aardgastransportleidingen aan te leggen. Het betreft twee aansluitleidingen van circa 35 km met een doorsnede van 48 inch (120 cm.) en een maximale gasdruk van 79,9 bar. De bestemmingsplannen van de gemeenten op het gekozen tracé voor deze aardgasleidingen dienen hiervoor herzien te worden. Ook zijn er vergunningen nodig in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr) en de Grondwaterwet (Gww). Ter onderbouwing van de bestemmingsplanherzieningen en de aanvragen van bovengenoemde vergunningen wordt een milieueffectrapport opgesteld. De Commissie heeft op 23 mei 2007 reeds een richtlijnenadvies uitgebracht. De gemeente Nijmegen had echter niet deelgenomen aan de richtlijnenfase en heeft daarom de startnotitie van de Gasunie inclusief een oplegnotitie alsnog ter inzage gelegd. De Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) is in de gelegenheid gesteld om een aanvullend advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport.

ISBN: 978-90-421-2247-5